

Szanowny Pan
Igor Wójcik
Radny Rady Miejskiej Wrocławia

Wrocław, 2 grudnia 2024 r.

WAZ-B3.0003.2.2024

WAZ-B3.0003.2.2024.KM1

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na interpelację z dnia 20.11.2024 r., dotyczącą powiększenia strefy Parku Kulturowego we Wrocławiu, o osiedla: Przedmieście Świdnickie, Nadodrze, Ołbin, Przedmieście Oławskie i Plac Grunwaldzki, uprzejmie informuję jak niżej.

Uchwała w sprawie utworzenia parku kulturowego „Stare Miasto” została przyjęta na mocy ustawy o Ochronie zabytków i opieki nad zabytkami, jako jedna z form ochrony zabytków. Celem uchwały jest ochrona krajobrazu kulturowego kolebki Wrocławia i jego ścisłego centrum – Starego Miasta i Wysp Odrzańskich.

Obszar, jaki wyznaczają granice parku kulturowego „Stare Miasto” obejmuje powierzchnię 210 ha. Od południa i zachodu ograniczony ul. Podwałe wzdłuż linii Fosu Miejskiej, włączając w swój obszar teren Placu Tadeusza Kościuszki z zabudową osiedla KDM, od wschodu ulicą Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Od północy zamykający go ulicą Henryka Sienkiewicza poprzez Plac gen. Józefa Bema, dalej ulicą Bolesława Drobniera, do ulicy Grodzkiej i dalej wzdłuż linii Odry.

Stare Miasto i Wyspy Odrzańskie zostały uznane za pomnik historii rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęte ochroną konserwatorską przez wpis do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego. Utworzenie na tym obszarze parku kulturowego wynikało z troski o wizerunek najbardziej wartościowej części miasta i potrzeby uporządkowania, zachowania i właściwego kształtowania krajobrazu kulturowego i historycznego charakteru przestrzeni publicznej.

Stare Miasto to obszar szczególny dla Wrocławia, wymagający wyjątkowego potraktowania. Dlatego sformułowanie jasnych i konkretnych zasad, jakim mają być podporządkowane różnorakie przedsięwzięcia podejmowane na tym terenie, było wyjątkowo istotne i zakładało wykluczenie dowolności oraz uznaniowości w traktowaniu przestrzeni publicznej.

Trzeba podkreślić, że wszelkie działania zmierzające do podniesienia jakości krajobrazu kulturowego miały służyć właścicielom oraz użytkownikom terenów i obiektów. Wynikały z głębokiego przekonania, że krajobraz przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych oraz że stanowi on zasób

SWOS-WAZ-00052416/2024

SWOS-WAZ-00052416/2024

Wydział Architektury i Zabytków
pl. Nowy Targ 1-8; 50-141 Wrocław
tel. +48 717 77 77 77
fax +48 717 77 71 18
waz@um.wroc.pl
www.wroclaw.pl

sprzyjający działalności gospodarczej. Dlatego tak ważna jest jego ochrona, dobre jego zagospodarowanie, a także odpowiednie planowanie działań, które jego dotyczą.

Przyjęcie uchwały nr LVI/1465/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego „Stare Miasto” określiło cele do jakich ochrona dóbr kulturowych ma dążyć. Szczególnej ochronie podlegają historyczne układy urbanistyczne i obiekty zabytkowe.

Dąży się do odtwarzania historycznych układów urbanistycznych oraz ich uzupełniania, rewaloryzowania i rewitalizowania przestrzeni miejskiej, a także do ograniczenia niekorzystnego wpływu nośników reklamowych w postaci tablic, napisów, ogłoszeń i innych znaków związanych z ochroną parku kulturowego na przestrzeń publiczną.

Wprowadzenie w życie uchwały wywarło pozytywny wpływ na poprawę estetyki ścisłego centrum naszego miasta. Dzięki uchwale wzrosła skuteczność ochrony i uporządkowania krajobrazu kulturowego zabytkowego centrum Wrocławia. W szczególności znacznie ograniczono możliwości instalowania reklam i bilbordów, szpecących niegdyś przestrzeń publiczną.

W czasie obowiązywania przepisów pojawiły się potrzeby i konieczność doprecyzowania pewnych kwestii, a także rozszerzenia lub zmiany niektórych zapisów, dlatego też w 2016 r. a później w 2021 r. Rada Miejska podjęła uchwały zmieniające uchwałę o parku kulturowym.

Wprowadzono wtedy przejrzyste zasady określające, m.in.:

- kolorystykę ogródków gastronomicznych,
- montaż szyldów,
- prowadzenie działań reklamowych na budynkach (siatki i tkaniny osłaniające rusztowania),

a wprowadzone zmiany jeszcze korzystniej wpłynęły na poprawę wizerunku zabytkowego centrum naszego miasta.

Jednak trzeba zauważyć, że samo wprowadzenie uchwały w sprawie parku kulturowego „Stare Miasto” nie spowodowało zmian. Osiągnięty efekt to wytężona praca pracowników Urzędu Miejskiego i funkcjonariuszy Straży Miejskiej, przy niezbędnym wsparciu policji. Ta grupa trzyma pieczę nad prawidłową realizacją zasad ustanowionych w uchwale. W naszej ocenie powiększenie obszaru parku kulturowego i utrzymanie należytego porządku na jego szerszym terenie może być w obecnej sytuacji trudne do zrealizowania.

Dążenie do uporządkowania przestrzeni i ochrony wartości kulturowych w kolejnych obszarach Wrocławia jest bardzo istotnym elementem rozwoju miasta.

Jednak rozszerzanie obecnych granic parku kulturowego jako obszaru zamkniętego, ograniczonego do ścisłego zabytkowego centrum nie wydaje się być do końca zasadne. Stare Miasto wraz z Wyspami Odrzańskimi tworzą najstarszą tkankę miejską i są historycznie oraz kulturowo spójne, należy je traktować jako jeden organizm. Dlatego także pod tym względem powiększenie strefy parku kulturowego „Stare Miasto” jako najcenniejszego, posiadającego wyjątkową wartość historyczną obszaru, wydaje się nie mieć uzasadnienia.

Osiedla graniczące z parkiem kulturowym, o których pisze Pan w swojej interpelacji, to obszary historycznie i kulturowo wyróżniające się odmiennymi cechami od ścisłego, zabytkowego centrum. Zakres ochrony tych osiedli, w dużej części został określony poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub przyjęto uchwały o przystąpieniu do ich opracowania.